

1. Generelt om verdipapirfondet FRAM Kombinasjon

Verdipapirfondet **FRAM Kombinasjon** er et aksjefond som plasserer andelseiernes midler i verdipapirer verden over. Fondet er en egen juridisk enhet med selvstendige vedtekter som regulerer fondets drift, og er organisert i henhold til Lov om Verdipapirfond av 25. november 2011. Vedtektene er utarbeidet i henhold til Finanstilsynets standardvedtekter og godkjent av Finanstilsynet. Verdipapirfondet **FRAM Kombinasjon** ble etablert 25. november 2012.

Hver andelseier har en ideell part i verdipapirfondet som svarer til vedkommendes andel av de utstedte fondsandeler. Hver andelseier har en ideell part i fondet som svarer til vedkommendes andel av det totale antall utstedte fondsandeler. Hver andel i verdipapirfondet gir lik rett i fondet. Andelene registreres på kunden. Det utstedes ikke omsettelige andelseierbevis.

Utover andelsinnskuddet er andelseier ikke ansvarlig for fondets forpliktelser. En andelseier har ikke rett til å forlange deling eller oppløsning av fondet.

Med samtykke fra Finansdepartementet kan forvaltningsselskapet fatte vedtak om at verdipapirfondet skal overføres til et annet forvaltningsselskap eller avvikles.

Overføring til et annet forvaltningsselskap vil følge bestemmelsene om vedtektsendringer i lov om verdipapirfond § 4-14. Andelseierne vil bli informert om overføringen - herunder begrunnelsen for denne og når overføringen vil finne sted i god tid før gjennomføringen av overføringen og i overensstemmelse med eventuelle krav fra Finanstilsynet.

Ved avvikling av verdipapirfondet vil andelseierne bli informert om begrunnelsen for avviklingen, konsekvensene for den enkelte andelseier, kostnader samt planlagt dato for når avviklingen skal være gjennomført og andelseieren vil få utbetalt verdien av sine andeler. Andelene registreres i andelseierregisteret i Euronext VPS.

Verdipapirfondet forvaltes av forvaltningsselskapet **FRAM Fondene AS**. En tredjedel av styrets medlemmer velges av andelseierne i de fond som forvaltes av selskapet. Valgmøte avholdes en gang i året.

Andelseierregister: Euronext VPS, postboks 1174 Sentrum, 0107 Oslo fører andelseierregisteret. Andelene er registrert på andelseiers verdipapirkonto.

Andre fond: FRAM Fondene forvalter også verdipapirfondet FRAM Global.

2. Investeringsfilosofi og målsetning

FRAM Kombinasjon vil investere i finansielle instrumenter med sikte på å oppnå størst mulig absolutt avkastning for andelseierne innenfor de rammer som er gitt i loven, vedtektene og de begrensningene som følger av investeringsfilosofien som er valgt. Fondet vil hovedsakelig ta sikte på å plassere sine midler i andre aksjefond. Fondets investeringer vil bli gjort i de globale markeder. Fondet vil ikke noen begrensninger på den den prosentvise aksje og rentedelen i fondet, men vil i hovedsak ligge med en rentandel på 30% -50%.

3. Kjøps- og salgsprovisjoner

Det kan enten kjøpes andeler ved engangsinnbetalinger eller det kan etableres spareavtaler. Ved første gangs kjøp er minimumsbeløpet kr. 5000,- Ved spareavtale er minimumsbeløpet 1000,- per måned.

Ved kjøp og salg gjelder:

Ved kjøp eller salg av fondet elektronisk på selskapets hjemmeside er tegningsgebyr og innløsningsgebyr 0%. Ved opprettelse av spareavtale elektronisk på selskapets hjemmeside er tegningsgebyret 0%.

Forvaltningshonorar

FRAM Fondene AS belaster fondet med en fast forvaltningsgodtgjørelse på 2% p.a.

Alle kostnader knyttet til forvaltningen av fondet som FRAM Fondene belaster er inkludert i forvaltningsprovisjonen, med unntak av; forvaltningshonorar i underfond (kan utgjøre inntil 2 %), transaksjonsdrevne kostnader, betaling av skatter, renter på kortsiktig låneopptak etter vpfl. § 6-10, kostnader forbundet med salg og innløsning av andeler, og ekstraordinære kostnader.

Med transaksjonsdrevne kostnader menes kurtasjekostnader, samt bankgebyrer og depotkostnader som påløper ved utføring av transaksjoner for fondet. Gebyrer og provisjoner til depotmottaker avtales særskilt hvert år. Med ekstraordinære kostnader menes kostnader som er nødvendige for å ivareta andelseiernes interesser og kan være, men begrenser seg ikke til, kostnader i forbindelse med; inndrivelse av kildeskatt som fondet har krav på, og deltakelse i gruppesøksmål eller på egne vegne iverksette rettslig prosess for å ivareta fondet og andelseiernes interesser. Ekstraordinære kostnader skal vedtas av forvaltningsselskapets styre før de kan belastes fondet. Forvaltningshonorar beregnes daglig basert på fondets utgående beholdning den respektive dag. Forvaltningsselskapet er forpliktet til å dekke andre direkte kostnader for fondet med unntak av skattekostnaden. Kostnadene i 2023 for FRAM Kombinasjon var totalt 2,5% p.a.

4. Kjøp og salg av andeler og verdifastsettelse

Andeler skal kjøpes og selges gjennom nettsiden www.framfondene.no. Ved kjøp tildeles andeler etter den kurs som fastsettes den dagen kjøpesummen er kreditert fondets bankkonto, hvis beløpet er registrert før kl. 10.00 denne dag. Salg skjer i henhold til den kurs som fastsettes for den dagen melding om salg er mottatt, hvis meldingen kommer før kl. 10.00.

Oppgjør ved salg tar normalt 5 virkedager etter melding om salget er mottatt. Oppgjør skal skje snarest mulig og senest innen 2 uker, unntatt ved stenging av børs eller lignende kriseforhold da Finanstilsynet kan samtykke i at salgsretten midlertidig suspenderes.

Fondets andelsverdi kalkuleres daglig. Grunnlaget for beregning av verdien av andelen er markedsverdien av porteføljen av finansielle instrumenter tillagt verdien av fondets likvider/fordringer, påløpte ikke-forfalte inntekter og verdien av eventuelt fremførbart underskudd, samt fratrukket gjeld og påløpte ikke-forfalte kostnader, herunder latent skatteansvar. Summen av fondets netto eiendeler deles på antall utstedte andeler for å komme frem til andelsverdien.

Verdipapirer i porteføljen blir verdsatt til sluttkurs på de lokale markeder. Valutakurser blir verdsatt til Norges Bank midtkurs. Ved manglende observerbare markedspriser skal det beregnes antatt markedspris i samsvar med anerkjente prinsipper for verdifastsettelse, herunder VFFs bransje anbefaling om verddivurdering av lite likvide egenkapitalinstrumenter.

Kunngjøring av andelsverdi:

Fondenes andelsverdi kunngjøres via www.framfond.no og Euronext Oslo Børs daglig.

Helligdager: Fondene er stengt for kursfastsettelse, tegning og innløsning på norske helligdager og når børsene som utgjør en vesentlig del av fondenes investeringsunivers er stengt.

5. Avkastning og risiko

Målsetningen for **FRAM Kombinasjon** er å levere størst mulig absolutt

avkastning. Fondet vil søke å oppnå dette gjennom taktisk allokering mellom regioner og bransjer, samt til enhver tid å ha en portefølje av aksjer og underfond som er blant de ledende innenfor sitt segment eller geografiske område. Det vil ikke bli foretatt valutasikring. Risikoen ved investeringer i aksjer knytter seg både til utviklingen i de enkelte selskaper fondene investerer i, bransjer, regioner og markedet generelt. Fondet vil søke å minske risikoen ved å spre investeringene på flere fond og aksjer innen flere regioner og bransjer. Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, fondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Fondets avkastning kan variere innenfor et år. Den enkelte andelseiers tap eller gevinst vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg av andelene.

6. Kursinformasjon og annen informasjon til andelseierne

Kursinformasjon offentliggjøres daglig via Euronext Oslo Børs til flere norske aviser. Den er også tilgjengelig på FRAM Fondene sin hjemmeside. Ved hvert årsskifte mottar samtlige andelseiere årsoppgave fra VPS, med oversikt over andeler og verdier, samt annen nødvendig informasjon for utfylling av selvangivelsen. Andelseier mottar også oppgave fra VPS ved kjøp eller salg av andeler.

Regnskap: Regnskapet avsluttes den 31.12 hvert år. Verdipapirfondets årsrapport og halvårsrapport finnes tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.framfond.no og er vederlagsfritt tilgjengelig ved å kontakte forvaltningsselskapet.

7. Åpenhet om integrering av bærekrafts risiko, markedsføring av miljømessige eller sosiale egenskaper og bærekraftige investeringer:

Vennligst se informasjon senere i dokumentet.

8. Generelle skatteregler

Skattemessige forhold

Informasjonen nedenfor innebærer ingen skatterådgivning, og gjengir kun de generelle og grunnleggende skattereglene for fondet og de andelseiere som er skattepliktige til Norge i henhold til dagens skatteregler.

Skatteregler for fondet

Verdipapirfond beskattes etter fritaksmetoden. Dette innebærer fritak for skatt på gevinster på aksjer (og aksjederivater) innenfor EØS. Tilsvarende er tap ved realisasjon av aksjer ikke fradragsberettiget. Aksjeutbytte (og gevinst på aksjederivat) innvunnet utenfor EØS inngår i skattemessig inntekt sammen med 3 prosent av aksjeutbytte innenfor EØS. En spesialregel for verdipapirfond innebærer videre fritak for skatt på realiserede gevinster fra aksjer utenfor EØS-området. Tilsvarende er tap ikke fradragsberettiget. Renteinntekter og gevinster fra rentebærende verdipapirer, samt gevinster på valuta og sikringsforretninger inngår i skattemessig inntekt. Verdipapirfond kan kreve fradrag for eventuelle utdelinger til andelseierne i den utstrekning utdelingen skattlegges som renteinntekt hos andelseierne. Netto skattemessig inntekt i fondet beskattes med gjeldende skattesats for alminnelig inntekt. Verdipapirfond er fritatt for formuesskatt.

Skatteregler for andelseiere

Utdeling og realisasjon fra verdipapirfond, som har en aksjeandel på mer enn 80 prosent aksjer (aksjefond) skattlegges som aksjeinntekt. For fond med aksjeandel på mindre enn 20 prosent (rentefond) skattlegges utdeling og realisasjon som renteinntekt. Ved aksjeandel mellom 20 og 80 prosent (kombinasjonsfond) foretas det en fordeling mellom aksjeinntekt og renteinntekt basert på aksjeandelen i fondet. Ved realisasjon av fondsandel skal gjennomsnittet av aksjeandelen i ervervs- og salgsåret legges til grunn ved beregning av gevinst/tap.

Flytting mellom fond anses som en realisasjon. Gevinster eller tap skal føres etter "først inn – først ut"- prinsippet (FIFU), som innebærer at de først tegnede andelene innløses først.

Skatteregler for personlige andelseiere med skatteplikt til Norge

Personlige andelseiere i verdipapirfond beskattes etter aksjonærmodellen for aksjeinntekter etter fratrukk for et skjermingsfradrag. Netto aksjeinntekt oppjusteres med gjeldende faktor for aksjeinntekter. Deretter beregnes skatt med gjeldende skattesats for alminnelig inntekt.

Skjermingsfradraget er den andel av utbytte og aksjegevinster skattytere kan motta skattefritt.

Realiserte kursgevinster og utdeling fra rentedelen av fondsandeler beskattes med gjeldende skattesats for alminnelig inntekt.

Andeler i verdipapirfond er skattepliktig formue og verdsettes til andelsverdien 1. januar i ligningsåret.

Skatteregler for selskap med skatteplikt til Norge

Andelseiere som er selskap beskattes etter fritaksmetoden for aksjeandelen i fondet slik det er beskrevet under skatteregler for fondet. Med selskap menes aksjeselskap og selskap som er likestilt med aksjeselskap. I tillegg er foreninger, stiftelser, kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskap og visse konkurs- og administrasjonsbo omfattet av fritaksmetoden. Realiserte gevinster og utdeling fra rentedelen i fondet beskattes med gjeldende skattesats for alminnelig inntekt.

Skatteregler for andelseiere med skatteplikt til utlandet

Utenlandske andelseiere svarer kildeskatt på utbytte fra Norge etter den sats som følger av det enkelte lands skatteavtale. Investorer som er skattepliktige til andre land enn Norge, bør undersøke gjeldende skatteregler i de respektive land.

Skatteregler – endring

Dersom skattereglene endres i Norge eller andelseierens hjemland og det inngås nye skatteavtaler, kan reglene ovenfor bli endret. Fondet må til enhver tid innrette seg etter gjeldende bestemmelser.

Innberetning av skatteopplysninger

Verdipapirfond og forvaltningsselskap er pålagt å innberette opplysninger til Skattedirektoratet om finansielle forhold for andelseiere og reelle rettighetshavere. Hvis disse er skattemessig bosatt eller hjemmehørende i andre stater enn Norge, vil Skattedirektoratet videreformidle opplysningene til de respektive stater etter reglene i FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act), CRS (Common Reporting Standard) og bilaterale skatteavtaler. Andelseierne får gjenpart av det som innberettes via realisasjonsoppgaver og beholdningsoppgaver ved årsslutt.

9. Opplysninger om forvaltningsselskapet

Navn: FRAM Fondene AS
Org.nr: 887 033 722

Adresse: Nedre Storgate 19
3015 Drammen
Postboks: 99 Bragernes
3001 Drammen

Telefon: 32 86 04 01

Telefaks: 32 86 04 01
E-postadresse: post@framfond.no
Hjemmeside: www.framfond.no

Stiftelsesdato: 28.06.04
Aksjekapital: kr. 6.100.000,-
Aksjonærer: Investigo AS, v/ Ole Ørjan Hilden

Styreleder: Karsten Houm (aksjonærvalgt)
Styremedlem: Frode Tobiasson (aksjonærvalgt)
Knut Holter (aksjonærvalgt)
Ingvild Carstens (andelseiervalgt)
Sverre Nedberg (andelseiervalgt)
Varamedlem: Jon Aksel Svensson (aksjonærvalgt)
Kjell Runar Nilsen (aksjonærvalgt)
Arild Kristensen (andelseiervalgt)

Styret mottok ikke honorar i 2023.

Adm. direktør: Ole Ørjan Hilden, mottar en fast godtgjørelse på NOK 1.1 mill. årlig
Eier: Investigo AS (heleiet av Ole Ørjan Hilden) eier 87% av FRAM Fondene AS.

Utkontraktering: FRAM Fondene AS har utkontraktert drift av porteføljesystem til Centevo, drift av IKT-systemer til Telenor og ServerBite. Selskapet har i tillegg inngått avtale om utkontraktering av salg og markedsføring av fond til fondsdistributører.

10. Opplysning om depotmottager

Danske Bank NUF. Org.nr. 977 074 010

Bryggetorget 4, P.O Box 1170 Sentrum, 0107 OSLO
Hovedvirksomhet er banktjenester og andre finansielle tjenester.

11. Opplysninger om fondets revisor

Revisor: Revisorkollegiet AS, Ingeniør Rybergs gate 48,
3024 DRAMMEN.

Prospekt

Verdipapirfondet FRAM Kombinasjon
Org.nr. 998 338 816

12. Fondets vedtekter

Vedtekter for verdipapirfondet FRAM Kombinasjon

§ 1 Verdipapirfondet og forvaltningsselskapets navn

Verdipapirfondet FRAM Kombinasjon forvaltes av forvaltningsselskapet FRAM Fondene AS. Fondet er godkjent i Norge og reguleres av Finanstilsynet. Fondet er opprettet i medhold av lov om verdipapirfond av 25. november 2011 nr. 44 ("vpfl.").

§ 2 UCITS- fond

Fondet er et UCITS-fond som følger plasseringsreglene i vpfl. kapittel 6 og bestemmelsene om tegning og innløsning i vpfl. § 4-9 første ledd og § 4-12 første ledd.

§ 3 Regler for plassering av verdipapirfondets midler

Fondet er et kombinasjonsfond. Fondet kjennetegnes typisk av forholdsvis høy svingningsrisiko (volatilitet). Risikoprofilen er angitt nærmere i fondets Nøkkelinformasjon.

Fondets modifiserte durasjon skal være i intervallet fra 3 måneder til 10 år.

Fondets kredittrisiko knyttet til renteforvaltningen er:

Høy   Middels   Lav

Overordnet målsetting

Formålet ved forvaltningen av fondet er å oppnå høyest mulig absolutt avkastning. Fondets referanseindeks er 50% Morgan Stanleys Verdensindeks. 50% Oslo Børs statsobligasjonsindeks 3 år (ST4X).

Morgan Stanleys Verdensindeks er ikke utbyttejustert. Oslo Børs statsobligasjonsindeks 3 år (ST4X) er justert for utbetalt kupongrente.

Investeringsstrategi for å oppnå fondets målsetting

Fondets midler skal plasseres i finansielle instrumenter og bankinnskudd slik det fremgår av vedtektene § 3 og plasseres i de markeder og land som fremgår av vedtektene § 3. Fondet skal normalt være plassert i de angitte markeder og land. Fondets investeringsstrategi er å benytte aktivaallokering (timing /allokering) mellom obligasjons- og aksjemarkedene i de ulike geografiske områder globalt. I en normalposisjon vil fondet være investert med mellom 50% og 70% i aksjer og 50% og 30% i obligasjoner.

Investeringsområde

Fondets midler kan plasseres i følgende finansielle instrumenter og/eller bankinnskudd:

- omsettelig verdipapirer
- verdipapirfondsandeler
- pengemarkedsinstrumenter
- derivater
- bankinnskudd

Plassering i andre verdipapirfond utgjør maksimalt 10% av fondets eiendeler:

- ja nei

Verdipapirfond det plasseres i kan selv maksimalt investere 10 prosent av fondets midler i verdipapirfondsandeler:

- ja nei

Plassering i verdipapirfond som ikke er UCITS oppfylder betingelsene i vpfl. § 6-2 annet ledd og utgjør samlet ikke mer enn 30% av fondets eiendeler:

- ja nei

Fondets midler plasseres i pengemarkedsinstrumenter som normalt handles i pengemarkedet, er likvide og kan verdifastsettes til enhver tid:

- ja nei

Krav til likviditet

Fondets midler kan plasseres i finansielle instrumenter som:

1. er opptatt til offisiell notering eller omsettes på et regulert marked i en EØS-stat, herunder et norsk regulert marked som definert i direktiv 2004/39/EF art 4 (1) nr 14 og børsloven § 3 første ledd:

- ja nei

2. omsettes på et annet regulert marked som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten i en stat som er part i EØS-avtalen:

- ja nei

3. er opptatt til offisiell notering på en børs i et land utenfor EØS-området eller som omsettes i slikt land på et annet regulert marked som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten:

- ja nei

Følgende børser og regulerte markeder vil være aktuelle: Alle børser og regulerte markeder i verden. Det plasseres i velutviklede markeder og utviklingsmarkeder.

4. er nyutstedte dersom et vilkår for utstedelse er at det søkes om opptak til handel på børs eller marked som avkrysset i punktene 1 til 3 over. Opptak til handel må skje senest ett år fra tegningsfristens utløp:

- ja nei

Fondets midler kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som omsettes på et annet marked enn angitt i punktene 1 - 3 over, dersom utstedelsen eller utstederen av instrumentene er regulert med det formål å beskytte investorer og sparemidler, og instrumentene er omfattet av vpfl. § 6-5 annet ledd.

Inntil 10% av fondets midler kan plasseres i andre finansielle instrumenter enn de som er nevnt i dette punkt.

Plasseringsbegrensninger - fondets midler

Verdipapirfondets beholdning av finansielle instrumenter skal ha en sammensetting som gir en hensiktsmessig spredning av risikoen for tap.

Fondets plasseringer skal til enhver tid være i samsvar med plasseringsbegrensningene i vpfl. §§ 6-6 og 6-7, 1. og 2. ledd.

Plasseringsbegrensninger – eierandel hos utsteder

Fondets plasseringer skal til enhver tid være i samsvar med plasseringsbegrensningen etter vpfl. § 6-9.

Utlån

Verdipapirfond kan ikke låne ut finansielle instrumenter i samsvar med vpfl. § 6-11.

§ 4 Realisasjonsgevinster og utbytte

Realisasjonsgevinster reinvesteres i fondet. Utbytte utdeles ikke til andelseierne.

§ 5 Kostnader

Forvaltningsgodtgjørelse er forvaltningsselskapets inntekter for forvaltning av fondet. Grunnlaget for beregningen av forvaltningsgodtgjørelsen er fondets løpende verdi. Ved beregning av fondets verdi (forvaltningskapitalen) skal grunnlaget være markedsverdien av porteføljen av finansielle instrumenter og innskudd i kredittinstitusjon, verdien av fondets likvider og øvrige fordringer, verdien av opptjente ikke-forfalte inntekter og verdien av eventuelt fremførbart underskudd, fratrukket gjeld og pålopte ikke-forfalte kostnader, herunder latent skatteansvar.

Utover forvaltningsgodtgjørelsen kan følgende kostnader i tillegg dekkes av fondet:

1. transaksjonskostnader ved fondets plasseringer
2. betaling av eventuelle skatter fondet ilegges
3. renter på låneopptak som nevnt i vpfl. § 6-10 og
4. ekstraordinære kostnader som er nødvendige for å ivareta andelseiernes interesser, jf vpfl § 4-6 annet ledd.

Forvaltningsselskapet kan belaste fondet med en fast forvaltningsgodtgjørelse. Fast forvaltningsgodtgjørelse beregnes daglig og belastes kvartalsvis.

Forvaltningsgodtgjørelsen fordeles likt på hver andel i fondet. Forvaltningsgodtgjørelsen til FRAM Fondene utgjør 2% pro anno.

Forvaltningsselskapet kan plassere verdipapirfondets midler i underfond som belastes med forvaltningsgodtgjørelse som utgjør maksimalt 2% pro anno, og således kan den samlede forvaltningsgodtgjørelse i fondet utgjøre inntil 4% pro anno.

Eventuell returprovisjon mottatt fra forvaltningsselskapene til underfondene tilfaller i sin helhet verdipapirfondet FRAM Kombinasjon.

§ 6 Tegnings- og innløsningsgebyr

Ved tegning av andeler påløper det et tegningsgebyr på inntil 3% av tegningsbeløpet.

Ved innløsning av andeler påløper det et innløsningsgebyr på inntil 0,5% av innløsningsbeløpet.

§ 7 Tegning og innløsning

Fondet er normalt åpent for tegning og innløsning daglig.

§ 9 Andelsklasser

Fondet har ikke andelsklasser.

Styrets erklæring.

Styret i forvaltningsselskapet bekrefter at opplysningene som fremkommer i prospektet, så langt det kjenner til, er i samsvar med faktiske forhold, og at det ikke forekommer utelatelser som er av en slik art at de kan endre prospektets betydningsinnhold.

Godkjent av styret i FRAM Fondene AS

Drammen 12.11.2024

Karsten Houm, Styrets leder
Frode Tobiasson, aksjonærvalgt
Sverre Nedberg, andelseiervalgt
Knut Holter, aksjonærvalgt
Ingvild Carstens, andelseiervalgt

Produktet fremmer miljøegenskaper og/eller sosiale egenskaper

Bærekraftig investering betyr en investering i en økonomisk aktivitet som bidrar til et miljømål eller et sosialt mål, forutsatt at investeringen ikke gjør betydelig skade på et miljømål eller et sosialt mål, og at foretakene som det er investert i, har god foretaksstyring.

EUs taksonomi er et klassifiserings-system som er fastsatt i forordning (EU) 2020/852, og som fastsetter en liste over økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige. Den nevnte forordningen omfatter ikke en liste over økonomiske aktiviteter som er sosialt bærekraftige. Bærekraftige investeringer med et miljømål kan være i samsvar med taksonomien eller ikke.

Har dette finansielle produktet et mål om bærekraftige investeringer?

Ja

Nei

Det vil foreta et minimum av **bærekraftige investeringer med et miljømål** : ____%

- i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi
- I økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi

Det vil foreta et minimum av **bærekraftige investeringer med et sosialt mål** : ____%

Det fremmer **miljøegenskaper / sosiale egenskaper**, og selv om det ikke har som mål en bærekraftig investering, vil det ha en minsteandel på ____% av bærekraftige investeringer

- med et miljømål I økonomiske aktiviteter som anses som miljømessige bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi
- med et miljømål I økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi
- med et sosialt mål

Det fremmer miljøegenskaper/sosiale egenskaper, men **vil ikke foreta noen bærekraftige investeringer**

Hvilke miljøegenskaper og/eller sosiale egenskaper fremmes av dette finansielle produktet?

Dette finansielle produktet fremmer følgende sosiale egenskaper:

- Respekterer beskyttelsen av internasjonalt proklamerte menneskerettigheter
- Respekterer internasjonalt anerkjente arbeidsstandarder
- Jobber mot korrupsjon i alle slags former, inkludert utpressing og bestikkelser
- Motvirke bruken av anti-personell miner, biologiske våpen, kjemiske våpen, klasebomber og kjernevåpen ved å utelukke investeringer i selskaper som er involvert i dette
- Motvirke bruken av tobakk ved å utelukke investeringer i selskaper som er involvert i produksjon av dette
- Motvirke spredningen av pornografi ved å utelukke investeringer i selskaper som er involvert i produksjon av dette

Dette finansielle produktet fremmer følgende miljømessige egenskaper:

- Beskyttelse av miljø, herunder fokusere investeringer på selskaper som støtter en forebyggende tilnærming til miljøutfordringer og oppmuntrer til utvikling og spredningen av miljøvennlige teknologier
- Motvirke produksjon av eller bruk av kullbasert energi ved å utelukke investeringer i selskaper som har mer enn 20% av omsetningen knyttet til kull eller kullbasert energi og har forpliktende vedtak om å redusere dette til 0 innen rimelig tid

Fondet bruker ikke en referanseindeks for å måle fondets resultater knyttet til de miljømessige og sosiale egenskapene.

Bærekraftsindikatorer måler hvordan de bærekraftige målene for dette finansielle produktet oppnås

Hvilke bærekraftsindikatorer brukes til å måle oppnåelsen av hver av de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som dette finansielle produktet fremmer?

Dette produktet følger de generelle retningslinjene for bærekraft i FRAM Fondene som har nulltoleranse til ulike produktkategorier. For å måle oppnåelsen av denne eksklusjonsstrategien gjennomlyses porteføljene regelmessig, samt at alle nye investeringer skal tilfredsstille disse kravene. Fondene investerer ikke i selskaper som:

- Er involvert i kontroversielle våpen, herunder anti-personell miner, biologiske våpen, kjemiske våpen, klasebomber og kjernevåpen
- Er involvert i produksjon av tobakk
- Har mer enn 20% av omsetningen knyttet til produksjon av kull eller kullbasert energi
- Er involvert i produksjon av pornografisk materiale

I tillegg til eksklusjoner basert på hva selskapene produserer, så kan fondet også ekskludere basert på selskapenes adferd. Fondet tar blant annet hensyn til følgende indikatorer i den adferdsbaserte vurderingen:

- Manglende overholdelse av FN's Global Compact prinsipper og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- Tilfeller av utilstrekkelige tiltak for å håndtere brudd på standarder om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser
- Antall identifiserte tilfeller av alvorlige spørsmål og hendelser knyttet til menneskerettigheter

Fondet investerer ikke i enheter som ikke iverksetter tiltak for å rette opp identifiserte problemer eller hvor det er fondets vurdering om at enheten ikke vil rette opp problemene innen den tidsperioden forvaltningsselskapet anser som rimelig i hvert enkelt tilfelle.

Hva er målene for de bærekraftige investeringene som det finansielle produktet delvis har til hensikt å foreta, og hvordan bidrar den bærekraftige investeringen til slike mål

Dette produktet foretar i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer som definert av EU. Dette betyr ikke at produktet ekskluderer slike investeringer, men tillegger det lavere vekt i investeringsbeslutningen.

Hvordan forårsaker ikke de bærekraftige investeringene som det finansielle produktet delvis har til hensikt å foreta, betydelig skade for miljømessig eller sosialt bærekraftige investeringsmål?

Dette produktet foretar i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer som definert av EU. Dette betyr ikke at produktet ekskluderer slike investeringer, men tillegger det lavere vekt i investeringsbeslutningen.

Hvordan er det tatt hensyn til indikatorene for negative konsekvenser for bærekraftsfaktorer?

Dette produktet foretar i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer som definert av EU. Dette betyr ikke at produktet ekskluderer slike investeringer, men tillegger det lavere vekt i investeringsbeslutningen.

Hvordan er bærekraftige investeringer i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter? Nærmere opplysninger:

Dette produktet foretar i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer som definert av EU. Dette betyr ikke at produktet ekskluderer slike investeringer, men tillegger det lavere vekt i investeringsbeslutningen.

De viktigste negative konsekvensene er de mest betydelige negative konsekvensene av investeringsbeslutninger for bærekraftsfaktorer på området miljøspørsmål, sosiale spørsmål og personalspørsmål samt spørsmål knyttet til respekt for menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser.

EU's taksonomi fastsetter et prinsipp om ikke å gjøre betydelig skade som innebærer at investeringer som er i samsvar med taksonomien, ikke bør gjøre betydelig skade på EU's taksonomi-mål, og er ledsaget av spesifikke EU-kriterier.

Prinsippet om ikke å gjøre betydelig skade gjelder bare for de av det finansielle produktets underliggende investeringer som tar hensyn til EU-kriteriene for økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige. Den gjenstående delen av dette finansielle produktets underliggende investeringer tar ikke hensyn til EU-kriteriene for økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige.

Andre bærekraftige investeringer må heller ikke gjøre betydelig skade på miljømål eller sosiale mål.

Tar dette finansielle produktet hensyn til de viktigste negative konsekvensene for bærekraftsfaktorer?

Ja

Nei

Investeringsstrategien styrer investeringsbeslutninger basert på faktorer som for eksempel investeringsmål og risikotoleranse.

Hvilken investeringsstrategi følger dette finansielle produktet?

Forvalter vil søke å investere internasjonale fonds, og aksjer/obligasjoner notert i Norden. Forvalter vil investere i aksjer som er rimelige i forhold til bokførte verdier og forventet inntjening. Forvalter vil også investere i selskaper som har vært gjennom en restrukturering hvor man ser at selskapets inntjening er i ferd med å endre seg til det bedre. Forvalter vil investere i større ledende selskaper hvor underliggende makro og industrielle trender går i retning av at selskapenes inntjening øker. Forvalter vil være opptatt av miksen mellom store og små selskaper i forhold til risikoen i porteføljen. Forvalter vil dempe risikoen i porteføljen ved å investere deler av porteføljen i større selskaper med utbyttekapasitet. Forvalter vil kjøpe og selge aksjer ut fra egne definerte kursmål basert på egne analyser. Fondet kan investere i finansielle instrumenter notert, eller dersom de er nyutstedte innen et år fra tegningsfristen blir notert på børs eller regulert marked innenfor EØS-området, herunder i Norge.

Bærekraftsrisikos betydning for avkastningen

Vi ser på bærekraftsrisiko (ESG-relaterte risikoer) på lik linje som andre relevante risikofaktorer i vår forvaltning. Hensyn til miljø, samfunn og selskapsstyring (ESG) er derfor en sentral del av vårt arbeid.

Det er knyttet risiko opp mot bærekraften til alle selskaper, uavhengig av sektoren de operer i. Fondene vil derfor være eksponert mot, men ikke begrenset av, bærekraftsrisiko i form av miljømessige, sosiale og styringsrelaterte hendelser eller omstendigheter som da direkte vil kunne ha innvirkning på fondets avkastning der de skulle inntreffe. Bærekraftsrisiko kan føre til negativ verdiendring på finansielle instrumenter ved at markedsaktørene endrer sine forventninger til fremtiden for det finansielle instrumentet.

Hvilke forpliktende elementer i investeringsstrategien benyttes for å velge investeringer med henblikk på å oppnå hver av de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som dette finansielle produktet fremmer?

Det finansielle produktet skal ikke investere i selskaper som er involvert i kontroversielle våpen, inkludert anti-personell miner, biologiske våpen, kjemiske våpen, klasebomber og kjernevåpen. Det skal videre ikke investere i selskaper som er involvert i produksjon av tobakk, produksjon av pornografisk materiale eller som har mer enn 20 % av omsetningen knyttet til produksjon av kull eller kullbasert energi. Før det investeres i et selskap skal selskapet vurderes på ulike adferder. Det skal vurderes om selskapet respekterer beskyttelsen av internasjonalt proklamerte menneskerettigheter, om selskapet respekterer internasjonalt proklamerte arbeidsstandarder, om selskapet fremmer miljøansvarlighet og om selskapet jobber mot korrupsjon i alle former.

Hva er det forpliktende minste antallet for å redusere omfanget av de investeringene som ble vurdert før anvendelsen av denne investeringsstrategien?

Dette finansielle produktet har ingen forpliktende minsteantall for å redusere omfanget av investeringer gjort før anvendelsen av investeringsstrategien.

God foretaksstyring omfatter forsvarlige ledelsesstrukturer, forholdet til de ansatte, godtgjøring til medarbeidere og overholdelse av skattereglene.

Fordeling av eiendeler beskriver andelen av investeringer i bestemte eiendeler.

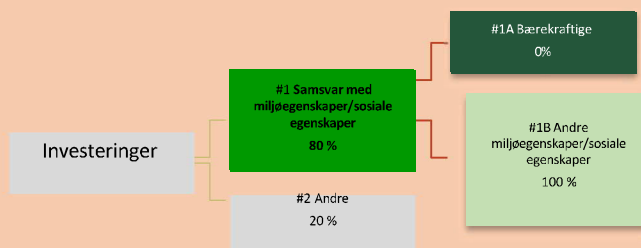
Aktiviteter i samsvar med taksonomien uttrykkes som en andel av:

- **omsetning** som gjenspeiler andelen av inntektene fra grønn virksomhet i foretak som det er investert i,
- **Investerings-utgifter** (CapEx) som viser grønne investeringer foretatt av foretak som det er investert i, for eksempel i forbindelse med omstillingen til en grønn økonomi,
- **driftsutgifter** (OpEx) som gjenspeiler grønn driftsvirksomhet i foretak som det er investert i.

Hvilke retningslinjer gjelder for å vurdere god foretaksstyring i de foretakene som det er investert i?

FRAM Fondene er en aktiv forvalter med målsetning om å skape best mulig risikostyrt avkastning for våre kunder. For å forstå risikoen knyttet til selskapene vi investerer i er samtaler med ledelsen en avgjørende faktor ved investeringsbeslutninger. Hovedfokuset under disse møtene kan variere avhengig av hvilket selskap man snakker med, og situasjonen selskapet står ovenfor. Formålet med selskapsdialog er å redusere risiko, tydeliggjøre verdier og samtidig påvirke selskapene og verden rundt oss positivt. For øyeblikket bruker ikke FRAM Fondene stemmeretten sin ved generalforsamlinger, men vi har startet prosessen med å finne en mulig samarbeidspartner for Proxy-stemmegivning. Ett av de viktigste kravene FRAM Fondene stiller til tredjepartsleverandører under denne prosessen er at anbefalinger skal fremme ansvarlig virksomhetspraksis med hensyn til blant annet miljø, arbeidsrett, ikke-diskriminering og beskyttelse av menneskerettigheter.

Hvilken fordeling av eiendeler er planlagt for dette finansielle produktet?

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer. Dette er hovedsakelig kontanter, og siden fondet har mulighet for å ha opptil 20 % i kontanter så er investeringer i samsvar med miljø/sosiale egenskaper satt til 80 %.

Kategori #1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper dekker:

- Underkategori #1A Bærekraftig dekker bærekraftige investeringer med miljømål eller sosiale mål.
- Underkategori #1B Andre miljøegenskaper / sosiale egenskaper dekker investeringer som er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som ikke anses som bærekraftige investeringer

Fondet investerer i selskaper notert på Oslo Børs og internasjonale UCITS-fond. Fondet er et UCITS-fond.

Det har i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer, men kan fra tid til annen ha investeringer som er definert som bærekraftige av EU. Alle investeringene som dette fondet foretar, må vurderes opp mot retningslinjene for bærekraft som er sammenfattet andre steder i dette dokumentet. For å kvalifisere som en godkjent investering, skal alle elementene i retningslinjene oppfylles. Dette betyr at alle investeringene i produktet skal oppfylle de miljø- og sosiale egenskapene som produktet fremmer.

Hvordan oppnår bruken av derivater de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer?

Dette finansielle produktet bruker ikke derivater for å oppnå miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene produktet fremmer.

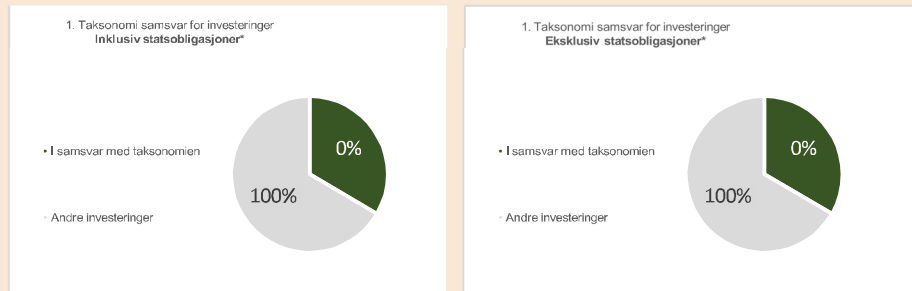
Muliggjørende aktiviteter gjør det direkte mulig for andre aktiviteter å bidra vesentlig til et miljømål.

Omstillingsaktiviteter er aktiviteter der lavutslippsalternativ er ennå ikke er tilgjengelige, og som blant annet har utslippsnivåer for klimagasser som tilsvarer de beste prestasjonene.

I hvilken grad er bærekraftige investeringer med et miljømål i samsvar med EUs taksonomi?

De to diagrammene nedenfor viser med grønt den laveste prosentdelen av investeringer som er i samsvar med EUs taksonomi. Ettersom det ikke finnes noen hensiktsmessig metode for å fastsette taksonomi-samsvaret for statsobligasjoner*, viser det første diagrammet taksonomi-samsvaret for alle investeringene til det finansielle produktet inklusiv statsobligasjoner, mens det andre diagrammet viser taksonomi-samsvaret bare for investeringene til det finansielle produktet eksklusiv statsobligasjoner.

*I disse diagrammene omfatter «statsobligasjoner» alle eksponeringer mot stater

Hva er minsteandelen av investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter?

Dette produktet foretar i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer som definert av EU. Dette betyr ikke at produktet ekskluderer slike investeringer, men tillegger det lavere vekt i investeringsbeslutningen.

er miljømessig bærekraftige investeringer som ikke tar hensyn til kriteriene for miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter i samsvar med EUs taksonomi.

Hva er minsteandelen av bærekraftige investeringer med et miljømål som ikke er i samsvar med EUs taksonomi

Dette produktet foretar i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer som definert av EU. Dette betyr ikke at produktet ekskluderer slike investeringer, men tillegger det lavere vekt i investeringsbeslutningen.

Hva er minsteandelen av sosialt bærekraftige investeringer?

Dette produktet foretar i utgangspunktet ingen bærekraftige investeringer som definert av EU. Dette betyr ikke at produktet ekskluderer slike investeringer, men tillegger det lavere vekt i investeringsbeslutningen.

Hvilke investeringer hører inn under "#2 Andre", hva er formålet med dem, og finnes det noen miljømessige eller samfunnmessige minstegarantier?

Andre investeringer er først og fremst kontanter for likviditetsformål.

Er en bestemt indeks utpekt som referanseverdi for å avgjøre om dette finansielle produktet er i samsvar med de miljøegenskapene og/eller de sosiale egenskapene som det fremmer

Fondet bruker ikke en referanseindeks for å måle fondets resultater knyttet til de miljømessige og sosiale egenskapene.

Referanseverdier er indekser som benyttes for å måle om det finansielle produktet oppnår målet om bærekraftige investeringer.

- **Hvordan tilpasses referanseverdien løpende til hver av de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer?**

Fondet bruker ikke en referanseindeks for å måle fondets resultater knyttet til de miljømessige og sosiale egenskapene.

- **Hvordan sikres løpende tilpasning av investeringsstrategien til indeksens metode?**

Fondet bruker ikke en referanseindeks for å måle fondets resultater knyttet til de miljømessige og sosiale egenskapene.

- **Hvordan skiller den utpekte indeksen seg fra en relevant bred markedsindeks?**

Fondet bruker ikke en referanseindeks for å måle fondets resultater knyttet til de miljømessige og sosiale egenskapene.

- **Hvor finnes metoden som brukes til å beregne den utpekte indeksen?**

Fondet bruker ikke en referanseindeks for å måle fondets resultater knyttet til de miljømessige og sosiale egenskapene.

Hvor finner jeg mer produktspesifikk informasjon på nettet?

<https://www.https://framfond.no/vare-fond/fram-kombinasjon/>